

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNĒRĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

LATVIJAS BŪVNIECĪBAS PRODUKTIVITĀTE 2020

Gints Miķelsons,
Latvijas Būvuzņēmēju partnerības vadītājs

3.12.2020.

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

Saturs

- 01 Būvnozares CV
- 02 Produktivitātes mērījumi
- 03 Secinājumi
- 04 Produktivitātes faktori

Būvnozares globālās tendences

- Efektivitātes risinājumi (CMS)
- BIM risinājumi
- Projektu vadība (agile, real time data)
- Virtuālā realitāte
- 3D printing
- Robotika
- Mobilās iekārtas, droni
- Modulārā būvniecība
- Zaļā būvniecība
- Viedās ēkas
- Moderni drošības risinājumi

LV būvniecības nozare 2019

Apgrozījums	2,3 mljrd. EUR (eksports 330M Eur)
Nodarbināto skaits	55-70k + saistītās nozares 40k
Vidējā bruto alga	1048 EUR
Samaksātie nodokļi	330 milj. EUR (Top9/19 nozarēm)
Starppatēriņš	4,6 mljrd. EUR (Top2/19 nozarēm)
Uzņēmumu skaits	5k sertificētie & ~5k ārpus regulējuma
Civilās būvniecības apjoms	~1,7 milj.m2/vidēji gadā
Būvuzņēmumu peļņas %, EBIT	0,7% (2019)
Izdevumi P&A	0,3 milj. EUR (2018)
Ietekme uz IKP	6 – 20% (ar saistītām nozarēm)

Nozares attīstības prioritātes

vienmērīgi pieaug nozares apgrozījums

produktivitātes uzlabojumi

pakalpojumu, būvju kvalitāte, ilgtspēja

speciālistu pieejamība un kompetences

efektīvāki investīciju & būvniecības procesi

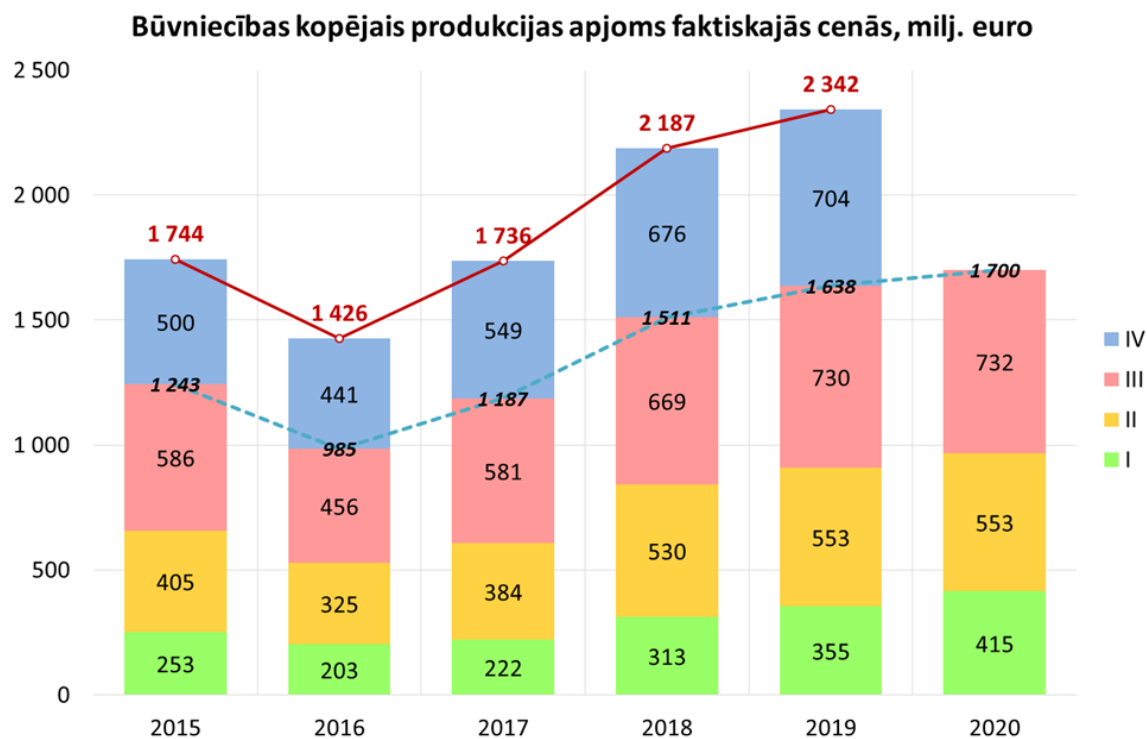
Būvniecības nozare LV ekonomikā

Latvijas tautsaimniecības nozaru galvenie rādītāji 2019.gadā

	Aizņemtās darbvietas		Vidējā neto alga (EUR)	Pievienotā vērtība / IKP, (milj. EUR)		Patērētās preces un pakalpojumi, (milj. EUR)		Nodokļu maksājumi (milj. EUR)		.. t.sk. samaksātais VSAOI+IIN (milj. EUR)	
(A) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsai	22 189	2,4%	764 €	1 135	4,3%	2 011	6,7%	179	1,9%	178	3,4%
(B) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	3 060	0,3%	851 €	122	0,5%	153	0,5%	14	0,2%	25	0,5%
(C) Apstrādes rūpniecība	112 954	12,4%	768 €	3 102	11,7%	6 540	21,9%	838	8,9%	654	12,4%
(D) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgā	11 908	1,3%	1 007 €	583	2,2%	1 391	4,7%	416	4,4%	86	1,6%
(E) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu aps	7 974	0,9%	773 €	232	0,9%	274	0,9%	96	1,0%	47	0,9%
(F) Būvniecība	63 940	7,0%	771 €	1 816	6,8%	4 623	15,5%	328	3,5%	335	6,3%
(G) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība;	145 700	15,9%	709 €	3 708	14,0%	2 877	9,6%	3 028	32,3%	738	14,0%
(H) Transports un uzglabāšana	76 418	8,4%	782 €	2 185	8,2%	4 478	15,0%	581	6,2%	445	8,4%
(I) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	36 013	3,9%	569 €	539	2,0%	630	2,1%	192	2,0%	117	2,2%
(J) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	35 066	3,8%	1 260 €	1 535	5,8%	1 104	3,7%	517	5,5%	334	6,3%
(K) Finanšu un apdrošināšanas darbības	17 323	1,9%	1 489 €	859	3,2%	724	2,4%	289	3,1%	257	4,9%
(L) Operācijas ar nekustamo īpašumu	28 237	3,1%	681 €	3 284	12,4%	1 081	3,6%	366	3,9%	137	2,6%
(M) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pal	41 384	4,5%	927 €	1 316	5,0%	837	2,8%	402	4,3%	246	4,7%
(N) Administratīvo un apkalpojošo dienestu d	40 806	4,5%	725 €	882	3,3%	855	2,9%	276	2,9%	174	3,3%
(O) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā so	63 078	6,9%	957 €	2 058	7,8%	771	2,6%	1 006	10,7%	780	14,8%
(P) Izglītība	98 536	10,8%	637 €	1 290	4,9%	423	1,4%	217	2,3%	194	3,7%
(Q) Veselība un sociālā aprūpe	70 080	7,7%	803 €	1 058	4,0%	514	1,7%	377	4,0%	359	6,8%
(R) Māksla, izklaide un atpūta	25 477	2,8%	673 €	563	2,1%	407	1,4%	158	1,7%	90	1,7%
(S) Citi pakalpojumi	14 121	1,5%	638 €	255 *	1,0%	196 *	0,7%	111	1,2%	79	1,5%
KOPĀ	914 264	100,0%	793 €	26 521	100,0%	29 891	100,0%	9 389	100,0%	5 274	100,0%

* "S" kopā ar "T Mājsaimniecību kā darba devēju darbība"

Nozares apjomi 2016-2020

Nozares pēdējo 10 gadu vidējais apgrozījums

1,6 mljrd. EUR

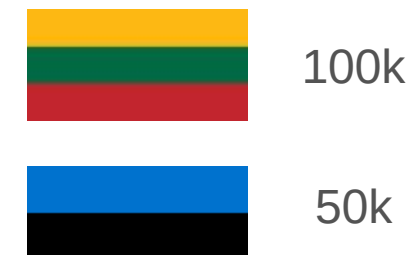
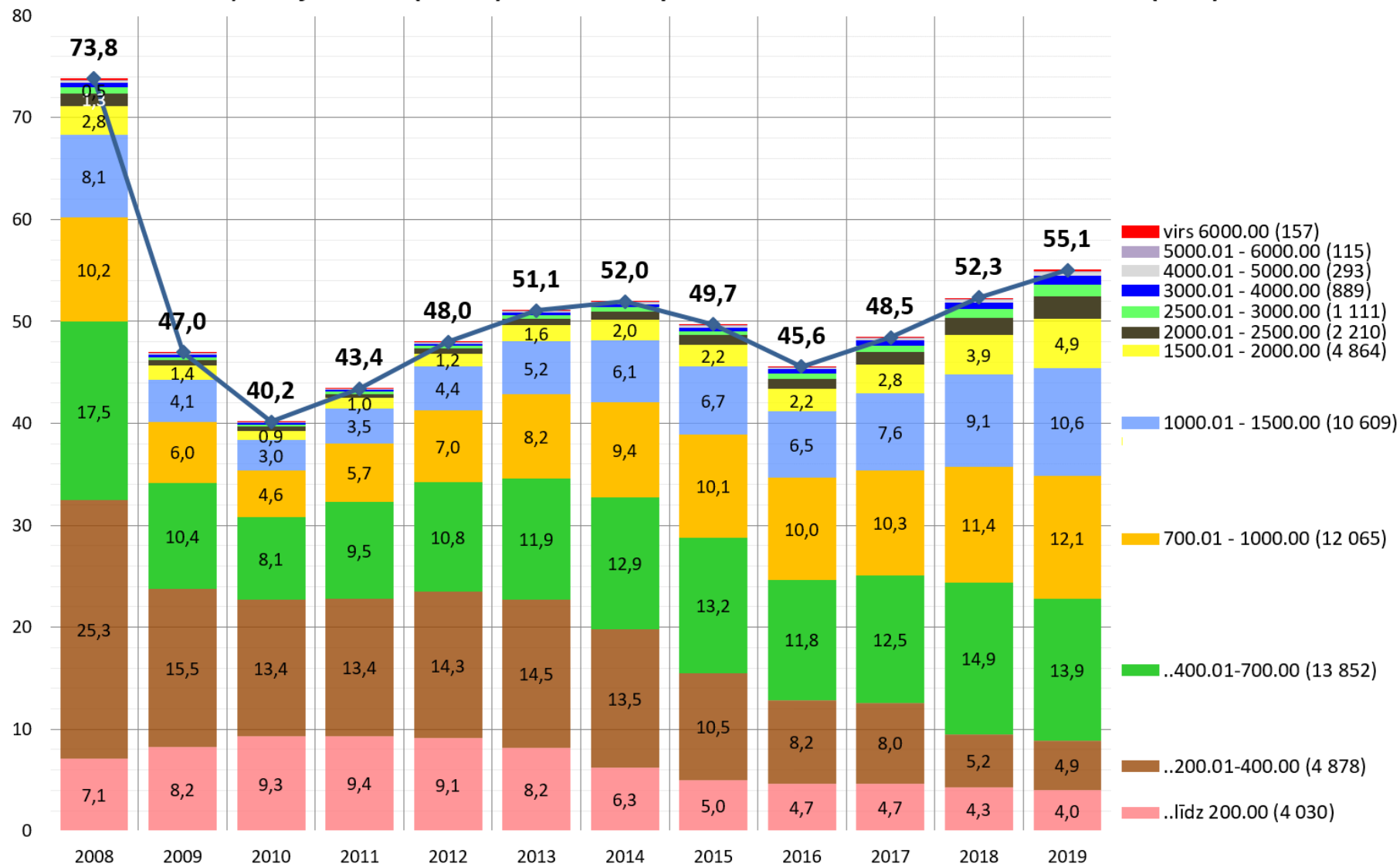
3,4 mljrd. EUR 2019.g.

3,1 mljrd. EUR 2019.g.

Nodarbinātība

Darba ņēmēju skaits (tūkst.) būvniecībā pēc mēneša bruto darba ienākumiem (EUR)

Nozares apjomi 2021 – 2023

EUR, milj.	2020	2021	2022	2023	KOPĀ
Publiskais sektors	1500	1200	1500	1500	5900
Komercsektors	350	350	400	400	1500
Eksporta apjoms	250	300	300	350	1200
Kopā būvniecības nozarē	2100	1900	2200	2300	8600
Dinamika vs iepriekšējo gadu	-6%	-12%	+17%	5%	1%

Nodarbināto skaits **60** **50** **60** **70?**

- **Valsts NĪ/infra capex 2021!**
- **RRF/MMF apjoms 2021/22?**
- **Public/Private 65/35!**
- **Budžets/CF nobīde 2 gadi!**
- **Nozares piedāvājums!**

**Dabiskais kritums,
jaunie kadri, citas
nozares, imports!**

Kāpēc produktivitāte svarīga?

- Valsts ekonomikas attīstība (IKP, eksports, konkurētspēja)
- Būvnozares konkurētspēja, lielāki ienākumi
- Mazāks resursu patēriņš (zaļais kurss, finanšu ilgtspēja)
- Uzņēmēju & darba ņēmēju lielāki ienākumi, pieaug dzīves kvalitāte
- Peļņu iespējams investēt attīstībā

Produktivitātes vidējie mērījumi

- Eurostat = **42** k EUR piev. vērtība/nodarb. (27 ES, 2018) (LV **16,1**k EUR)
- EM mērījums = **23,2**k EUR (2018), 2019 = **24,1** k EUR
- LV nozares mērījums = **14**k EUR (apgr./1 darbinieks) (Lursoft,VID dati, 2019)
- LBP mērījums = **38**k EUR (nozares apgrozījums / nodarbināto skaits, 2019)
- CSP = 27 m²/nodarbināto ekspl. pieņemtās ēkas (2018), 43 m²/nod. (2019)

ES būvkomersantu produktivitāte

Valsts	Apgrozījums mjrd, EUR	Darba vietas	Uzņēmumi tkst.	Produktivitāte, darba spēks, EUR	Produktivitāte, uzņēmumi, tskt.EUR
Īrija	28	148 000	51	189 189	549 020
Somija	34	193 000	41	176 166	829 268
Dānija	33	193 000	33	170 984	1 000 000
Beļģija	48	286 000	114	167 832	421 053
Nīderlande	79	483 000	190	163 561	415 789
Austrija	45	297 000	37	151 515	1 216 216
Zviedrija	53	356 000	107	148 876	495 327
Vācija	373	2 551 000	340	146 217	1 097 059
Malta	2	15 000	6	133 333	333 333
Luksemburga	6	48 000	4	125 000	1 500 000
Francija	194	1 790 000	419	108 380	463 007
Spānija	125	1 278 000	422	97 809	296 209
Itālija	130	1 343 000	501	96 798	259 481
Kipra	3	40 000	7	75 000	428 571
Rumānija	28	482 000	55	58 091	509 091
Igaunija	3	52 000	14	57 692	214 286
Čehija	21	375 000	190	56 000	110 526
Grieķija	8	148 000	61	54 054	131 148
Ungārija	21	400 000	109	52 500	192 661
Slovākija	9	182 000	12	49 451	750 000
Slovēnija	3	64 000	19	46 875	157 895
Horvātija	4	90 000	16	44 444	250 000
Portugāle	13	305 000	52	42 623	250 000
Bulgārija	8	196 000	21	40 816	380 952
Polija	49	1 212 000	325	40 429	150 769
Latvija	2	60 000	11	33 333	181 818
Lietuva	3	105 000	9	28 571	333 333
Kopā EU27	1 325	12 705 000	3 166	104 290	418 509

- **Darba spēka produktivitāte:**
Norvēģija, Īrija, Somija vs
Latvija, Lietuva, Polija
- **Uzņēmumu produktivitāte:**
Lux, Austrija, Dānija, Vācija vs
Čehija, Polija, Grieķija, Slovēnija

Valsts	Apgrozījums mjrd, EUR	Darba vietas	Uzņēmumi tkst.	Produktivitāte, darba spēks, EUR	Produktivitāte, uzņēmumi, tskt.EUR
Norvēģija	54	225 000	68	240 000	794 118
Turcija	91	1 550 000	330	58 710	275 758
ASV	1 157	7 500 000		154 267	
Japāna	454	4 990 000		90 982	

Top 30 LV būvkomersantu produktivitāte

Būvkomersants	Kopējais apgrozījums 2019. gadā	Vidējais darbinieku skaits 2019.gadā	Produktivitāte
UPB AS	173 446 271	559	310 280
Binders SIA	107 625 404	387	278 102
LNK Industries AS	89 739 067	100	897 391
Merks SIA	88 878 881	74	1 201 066
Latvijas energoceltnieks	62 822 253	550	114 222
BMGS AS	62 148 992	408	152 326
A.C.B. AS	54 309 750	370	146 783
Velve SIA	52 639 552	130	404 920
Skonto Plan Ltd	50 422 970	42	1 200 547
RERE Būve SIA	49 708 368	74	671 735
Skonto būve SIA	41 096 637	130	316 128
Ostas celtnieks SIA	39 415 846	351	112 296
Arčers SIA	37 007 630	100	370 076
Igate SIA	34 340 970	221	155 389
Energoremonts Rīga SIA	25 817 488	108	239 051
Citrus Solutions SIA	25 606 798	239	107 141
Strabag SIA	23 710 574	144	164 657
Woltec SIA	23 231 142	263	88 331
Tilts SIA	23 172 848	378	61 304
Saldus ceļinieks SIA	22 525 370	149	151 177
Abora SIA	21 180 850	79	268 112
Reck SIA	21 090 287	206	102 380
YIT Infra Latvija SIA	20 701 901	153	135 307
8 CBR SIA	20 604 409	156	132 080
YIT Latvija SIA	18 696 001	13	1 438 154
Empower SIA	18 590 473	227	81 896
RERE Meistari SIA	18 539 660	86	215 577
S.B.C. SIA	18 423 345	173	106 493
Moduls Engineering SIA	17 634 931	170	103 735
Pro Dev SIA	17 478 081	90	194 201
Kopā	1 280 606 749	6 130	330 695
Tirgus daļa	56%	10%	

Top30, kuri veido ~60% LV tirgus
Produktivitāte 10x augstāka, kā nozares
vidējā

vs

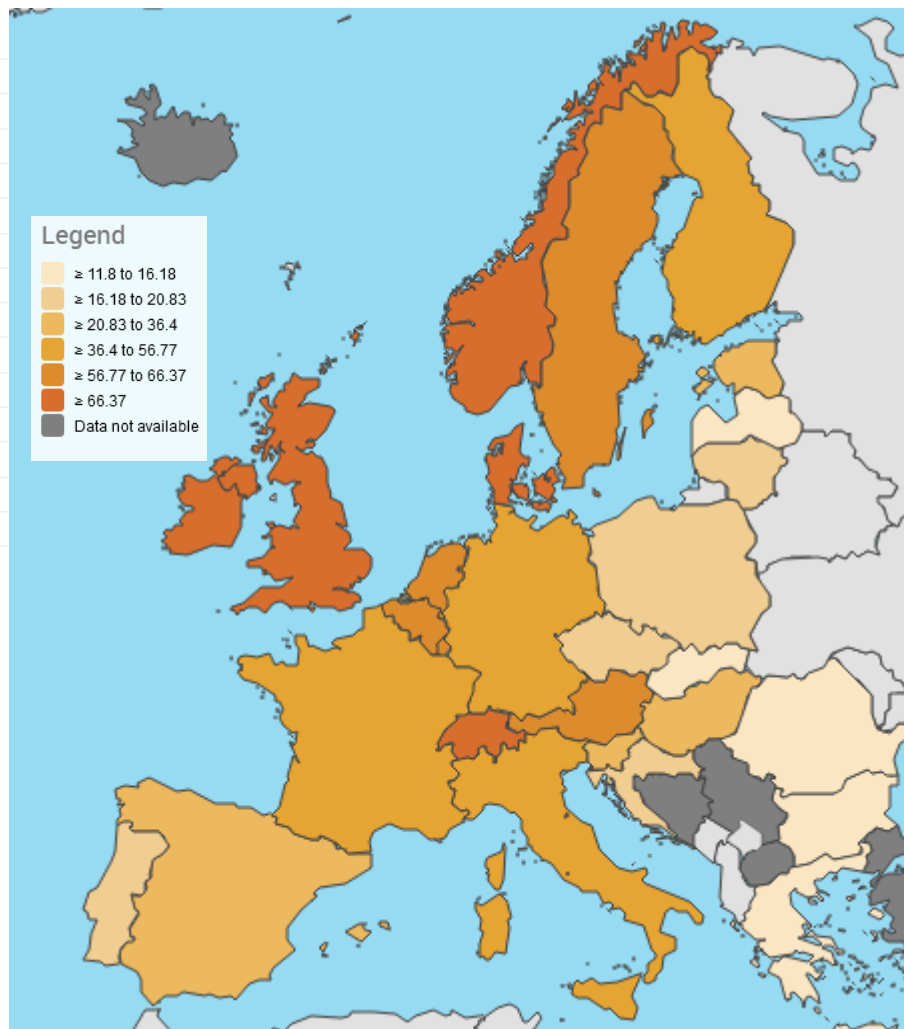
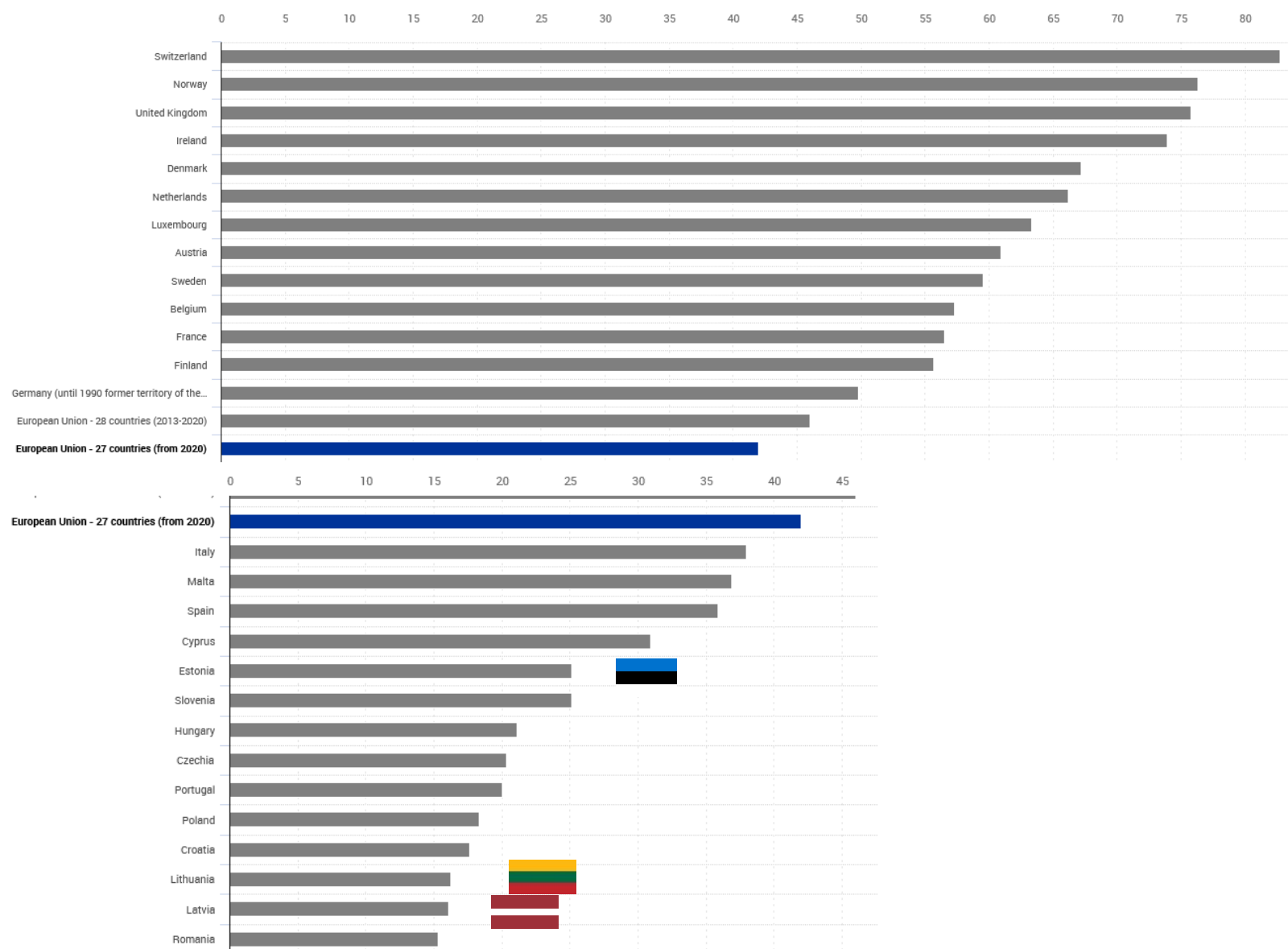
10k LV mikro uzņēmumi, kur
produktivitāte 20x zemāka

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

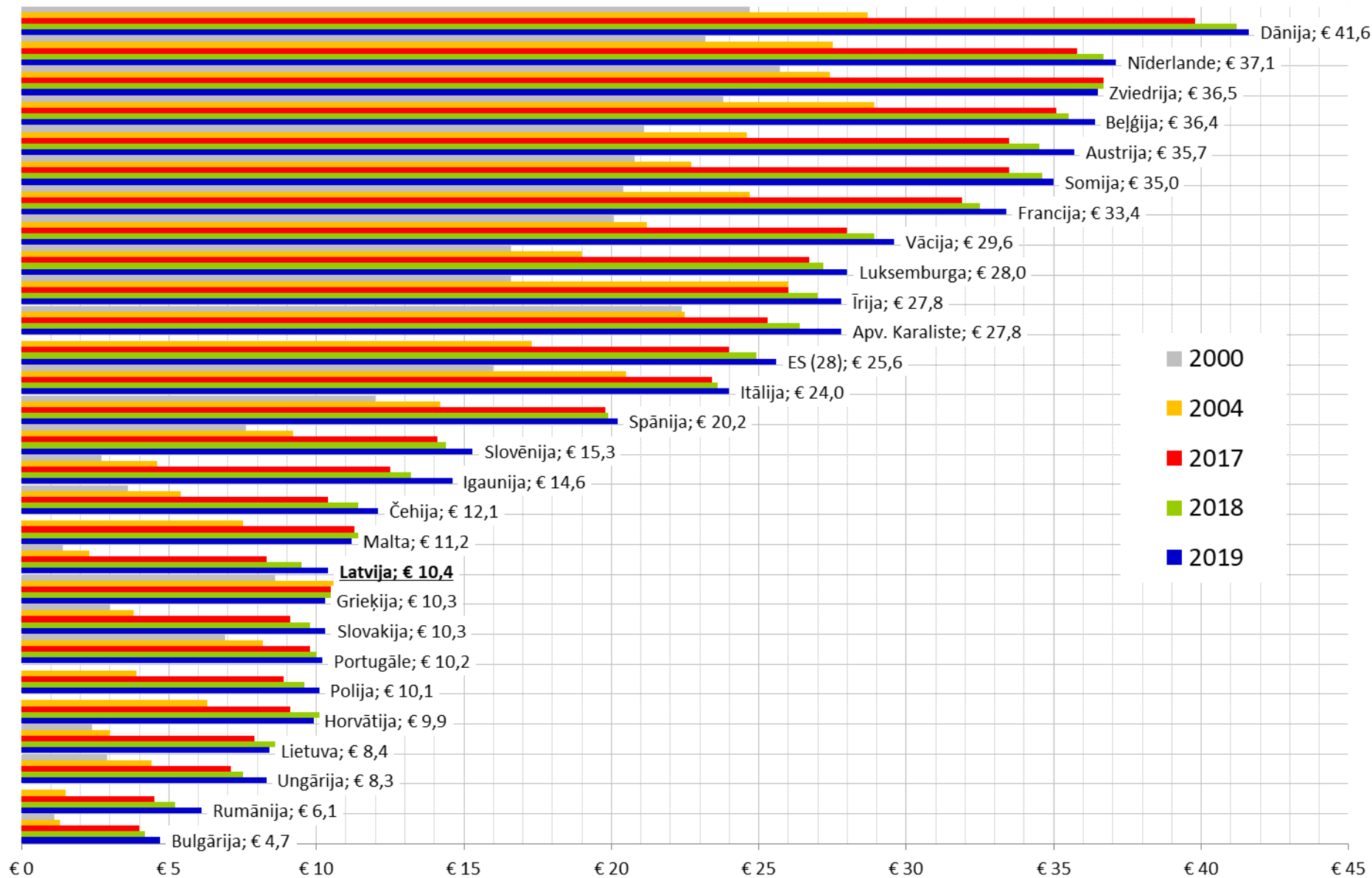

BIS dati, 2019

Produktivitāte Eurostat 2018

Darbaspēka stundas izmaksas būvniecības nozarē (uzņēmumos ar ≥10 nodarbinātajiem)

Latvijā būvniecības atalgojums (ko šajā gadījumā salīdzina pēc darbaspēka izmaksām) ir ~ 10,4€/h jeb apmēram 40% no ES vidējā līmeņa (25,6€/h).

Šī atalgojuma 'plaisa' būvniecības nozarē (starp LV un ES) uztur emigrācijas vilkmi, jo īpaši uz valstīm, kurās atalgojums ir 3-4 reizes augstāks. Tas uztur spiedienu uz algu pieaugumu Latvijas būvniecības nozarē.

Secinājumi

- Būvnozares produktivitāte ES valstīs pieaug
- Latvijas būvnozares produktivitāte – 2x zemāka kā ES vidējā
- LV būvniecības uzņēmumu mazie eksporta apjomi
- YIT, MERKS vs UPB, Skonto piemēri (NĪ attīstība & ražošana)
- Dānijas, Īrijas, Somija, Holandes, Austrijas piemēri (algas, 1m² cenas)
- **Lai LV apsteigtu ES vidējo? = (a) 3x pieaug LV cenas, algas (b) 3x mazāk nodarbināto (c) 3x lielāki eksporta apjomi ar LV būvprodukciju (d) 50% LV vidējiem uzņēmumiem jāapvienojas**
- ES investīciju līdzfinansējums jānovirza vidējiem & lieliem, ražojošiem & eksportējošiem uzņēmumiem
- Jāizveido vienota produktivitātes monitoringa sistēma (CSP, VID, BIS, EDLUS)

Ekonomikas ministrija

MĒRĶIS – EKONOMIKAS STRUKTŪRAS UN BIZNESA MODEĻU MAIŅA

DIGITALIZĀCIJA

PRASMES

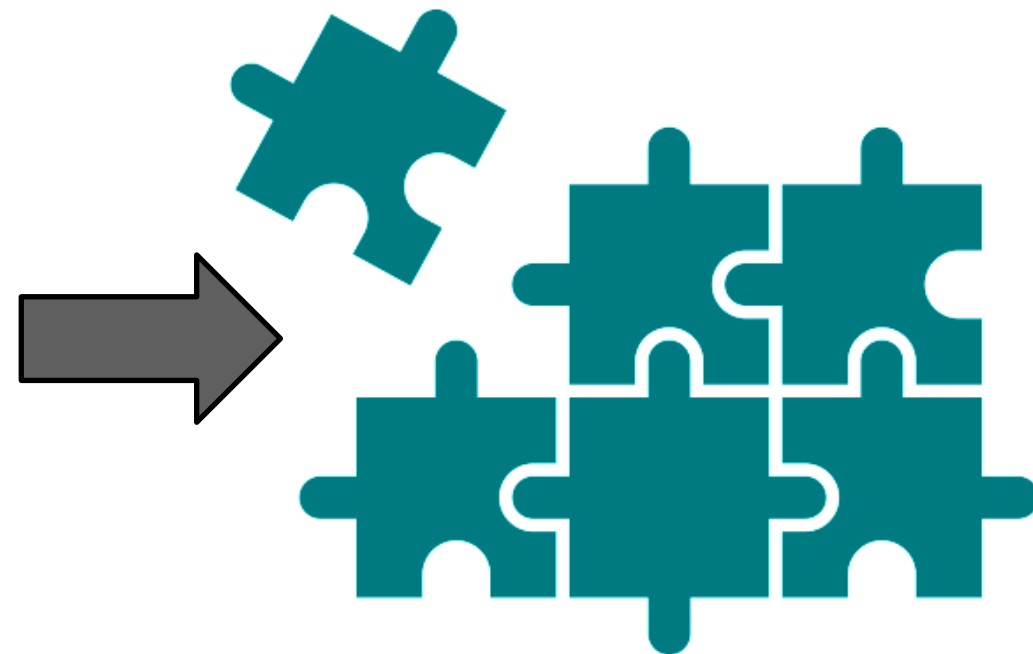
INDUSTRIĀLĀS TERITORIJAS

INOVĀCIJA

REĢIONĀLĀ ATTĪSTĪBA

EKONOMIKAS IZAUGSMES PARADIGMA

– fokuss no darbietilpīgas un resursu ietilpīgas ekonomikas uz zināšanu un tehnoloģiju ietilpīgu ekonomiku

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

Būvnozares produktivitātes uzlabojumi

- Nozares deregulācija
- Nozares resursu apvienošana (strukturālas pārmaiņas)
- Uzlabota būvprojektu kvalitāte
- Uzlabot iepirkumu un piegādes ķēdes pārvaldību
- Inovāciju iepirkumi (zaļās un viedās būves), bāze eksportam
- Vidējo ražotņu veicināšana (industriālie parki)
- Eksporta pieaugums (no Expo uz Sales aģentiem)
- Investīcijas (R&D min 1%, cilvēki, tehnoloģijas)
- Digitālās tehnoloģijas, jaunas kompetences, profesijas
- Jaunas disciplīnas būvlaukumos

Cilvēkfaktori

- Ģenerālbūvnieka vadītāji, attieksme, kompetence
- Specializēto darbu speciālisti, attieksme, kompetence
- Darba samaksa
- Priekšizpētes, būvprojekta kvalitāte
- Būvdarbu plānošana
- Darba organizācijas metodes
- Būvmateriālu loģistika
- Darba vides kvalitāte
- Pasūtītāju/projektētāju kompetences
- Budžeta atbilstība mērķiem
- Būvuzraudzība

Tehnofaktori

- Būvmateriālu kvalitāte
- Būvrisinājumu inovācijas
- Būvrisinājumu standartizācija
- Smagā darba tehnika
- Darba instrumenti speciālistiem
- Automatizācija, robotika
- Pamatdatorsistēmas
- BIM projektēt&ražot&būvēt
- Citas IT sistēmas

Būvniecības produktivitāti...

.... ir iespējams kāpināt būtiski, ja vairākums būvuzņēmēji rīkosies un valsts pārvalde efektīvi atbalstīs šo jomu.

Pievienojies mums!

- Melnsila iela 11, Rīga
- birojs@latvijasbuvnieki.lv
- +371 25733544
- www.latvijasbuvnieki.lv
- [/BuvuznemejuPartneriba](https://www.facebook.com/BuvuznemejuPartneriba)
- [@Buvuznemeji](https://twitter.com/Buvuznemeji)

